

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשחציתו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. פגישת בלק ובלעם והעלאת קרבנות
- ד. ברכת בלעם בשדה צופים
- ד. ברכת בלעם בבמות בעל
- ה. בלק ומדין שולחים זקנים לבלעם
- י. ברכת בלעם בראש הפעור
- כ. חטא העם בפעור והמגפה
- ל. הכאת האתון ופתיחת פיה
- מ. הליכת בלעם והמלאך מעכבו
- ג. סירוב בלעם לבוא ע"פ ציווי ד'
- ג. מעשה זמרי וקנאות פנחס
- ש. נבואות בלעם על אחרית הימים
- ע. בלק שולח שרים חשובים יותר

שאלה לשולחן השבת

"לא אוכל לעבור את פי ד'

אלקי לעשות קטנה או גדולה"
לכאורה לא מובנים דבריו של בלעם, שהלא זהו קל וחומר פשוט: אם דבק קל ופעוט ('קטנה') לא תוכל לעשות שלא על פי רצון הקב"ה, אזי דבר חמור וגדול ('גדולה') ברור שאין בידך לעשות. ויש לבאר את כוונתו.

מטרת השאלה
הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת.
ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
(בצרוף מקורות, אם ישנם)
ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ד'"
'למדנו שנפשו רחבה ומחמד ממון אחרים' (רש"י)

במסכת אבות מסופר: רבי יוסי בן קסמא פגש אותו אדם, שאמר לו: 'רבי, רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות? ענה לו: 'בני, אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה'. וודאי שלא נאמר על ר' יוסי שנפשו רחבה ח"ו, אם כן מדוע על בלעם דרשו שנפשו רחבה אף שאמר רק כסף וזהב 'כמלא ביתו', ולא על ר"י בן קסמא שאמר כל כסף וזהב שבעולם? ויש לפרש: א. רבי יוסי עונה לאיש באותו המטבע שפנה אליו והציע לו אלף אלפים דינרי זהב וכו', אך בלק כלל לא הציע לבלעם כסף כי אם כבוד, אך מה שבלעם 'שמע' באזניו היה רק את צלול המטבעות, ומכאן שחמד את ממון האחרים. (תורה תמימה) ב. שהזכיר בלעם את ביתו של בלק ומכאן שחמד את ממון, אך ר' יוסי אמר בצורה סתמית: 'שבעולם'. ג. בלעם אמר דבר מציאותי, בית מלא בכסף. אך ר' יוסי אמר כל כסף וזהב שבעולם, דבר שלא שייך במציאות, ובהכרח כוונתו היתה לומר שכשם שאין אתה יכול לתת לי סכום שכזה, כך איני רוצה לדור אלא במקום תורה. (נחלת יעקב) ד. בלעם אמר 'לא אוכל לעבור', ומשמע מדבריו שאם היה יכול היה לוקח ממון הרבה, אבל ר"י בן קסמא אמר 'איני דר אלא במקום תורה' כי מחפצו ורצונו החופשי אינו רוצה כסף וזהב. (החיד"א)

"שכן לשבטיו"

כתב רש"י: 'שכן לשבטיו. ראה כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואינן מעורבין, ראה שאין פתחיהם מכוונין זה כנגד זה, שלא יציץ לתוך אהל חבירו'. הרי שמעלת בני ישראל הייתה בכך שכל אחד סידר את אהלו כך שלא יכל להסתכל ולהזיק בהיזק ראייה לתוך אהל רעהו. ויש לבאר, מניין שאכן זו הייתה הסיבה לסידור החלונות והאהלים בצורה זו, אולי כל אחד פשוט דאג לפרטיות ולצניעות של עצמו ולכן סידר את אהלו בצורה שלא יציצו לתוכו? ויש לומר: א. גם דבר זה שלא רוצים שיסתכלו ושיש בהם צניעות - מעלה היא. ב. בלעם ידע ברוח הקודש שהסיבה היא כדי שלא להזיק לאחרים. ג. אפילו שבט אפרים ומנשה שלא שולטת בהם עין הרע ואינם מפחדים ממנה סידרו את אוהליהם כך, מה שמוכיח על הכלל. ד. יתכן מצב של חלון גבוה מול חלון נמוך וכדומה, והיה ניכר שעשו כן כדי שלא להזיק. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ג)

הפוך בה
והפוך בה...
דכלא בה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

העלון מוקדש לע"ג
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!
השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייץ'.

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מילה נרדפת לאריה
- ב. מילה נרדפת למילה: 'לקלל'
- ג. מלך המוזכר בפרשה, שעתידי בחרב להיהרג
- ד. כך שוכן עם ישראל בין אומות העולם
- ה. בהתחלה, האתון סתה מן הדרך והלכה שם
- ו. "וישא _____ ויאמר"
- ז. בלעם _____ מיד בבוקר לחבוש את אתונו
- ח. פנחס לקח בידו
- ט. "_____ האתון מן הדרך"
- י. העם עליו נאמר: "איתן מושבך"
- י. "_____ ארור"
- ל. המלאך עמד בפעם השנייה, ב_____ הכרמים
- ם. בלעם אמר: הלוואי שכשאמות, אמות מות _____
- ן. פנחס היה נכדו של _____
- ס. משדה צופים ראו את "_____ קצהו" של בני ישראל
- ע. שם הקיני ישים את קינו
- ף. עם ישראל לא ישכב עד שיאכל _____
- ץ. "_____ מואב מפני בני ישראל"
- ק. עם זה מכונה, 'ראשית גויים'
- ר. מילה נרדפת למילה: 'תקלל'
- ש. "כי לא _____ ביעקב ולא קסם בישראל"
- ת. לשם לקח בלק את בלעם בהתחלה

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. היא ראתה מולה, מה שלא ראה אדונה
- ב. שני רשעים, שבפרשה מופיעים
- ג. "כי מראש צורים אראנו ומ_____ אשורנו"
- ד. "_____ כוכב מיעקב"
- ה. משם שלח בלק לקרוא לבלעם (ע"פ משל בלעם)
- ו. "_____ ד' אל בלעם"
- ז. הלכו לבלעם ממואב וממדין
- ח. בלעם אמר לאתונו שאם היה לו _____ היה הורגה
- ט. "מה _____ אהליך יעקב"
- י. בלעם אמר על עצמו שהוא - ("_____ דעת עליון")
- כ. בלק הבטיח לבלעם
- ל. מתי היה השי"ת מדבר עם בלעם?
- מ. חסם את דרכו, של בלעם על אתונו
- נ. משה הוקיע את ראשי העם _____ השמש
- ס. "עתה ילחכו הקהל את כל _____"
- ע. בלק העלה בסך הכל ארבעים ושניים מהם
- פ. מקום מושבו של בלעם
- צ. אביו של בלק
- ק. "אראנו ולא עתה, אשורנו ולא _____"
- ר. נחה על בלעם כשראה את בני ישראל שוכן לשבטיו
- ש. בלעם היה _____ עיין
- ת. "ד' אלוֹקֵי עַמּוֹ ו _____ מלך בו"

כתרומו

כל פרשה נקראת על שם מילה אחת או שתי מילים. למשל: פרשת ויקרא.

"במקום צר" = "באתר עק". המילה העברית 'אתר', המתארת מקום מסוים, אזור מוגדר.

מן המדרש

פעם אחת היה דוד מלך ישראל עליו השלום יושב בגנו וראה צרעה אוכלת עכביש ובא שוטה ובידו עץ והיה מגרשה. אמר דוד לפני הקב"ה: "ריבוננו של עולם, מה הנאה באלו שבראת בעולמך? צרעה אוכלת דבש ומשחתת ואין בה הנאה, עכביש יארוג כל השנה ולא ילבשנו, שוטה מזיק את הבריות ואינו יודע ייחודך וגבורתך ואין בו הנאה לעולם". אמר לו הקב"ה: "דוד, מלעיג אתה על הבריות! תבוא שעה ותצטרך להם ותדע למה נבראו!" כשנחבא דוד במערה מפני שאול, שלח הקב"ה עכביש וארג את פי המערה וסגר אותו. בא שאול, ראה את האריגה ואמר: "בוודאי לא נכנס אדם הנה, שאם היה נכנס היה קורע הארוג לקרעים", והלך ולא נכנס לשם. כשיצא דוד וראה את העכביש, נישקו ואמר לו: "ברוך בוראך, וברוך אתה ריבוננו של עולם, מי יעשה כמעשיך וכגבורותיך שכל מעשיך נאים". ולפני אכיש מלך גת עשה את עצמו כשוטה לפניו והייתה בתו שוטה ומשוגעת. כיון שהביאורו, אמר: "מלעיגים אתם אותי בשביל בתי שהיא שוטה! הבאתם זה אלי? או שמא חסר משוגעים אני?!" מיד הניחוהו וברח, והודה לקל על מעשיו, שכל מה שברא בעולם יש בו הנאה. ופעם מצא דוד את שאול שוכב בצהריים והיה אבגר שוכב בפתח, ראשו בפתח אחד ורגליו באחד. בא דוד ונכנס מבין רגליו והיו רגליו זקופות ונטל צפתת המים, וכשבא לצאת מבין רגליו פשט אבגר רגליו וכיסהו בהן והיו עליו כשני עמודים גדולים. ביקש דוד רחמים מד' ואמר: "קלי קלי למה עזבתני". באותה שעה עשה לו נס ושלח לו צרעה ונשכה רגלי אבגר וזקפן ויצא דוד ושיבח לקב"ה. (ע"פ בן סירא)

מילה בפרשה

לנשים אלו הוצע,
ממון רב לקבוצה,
הרי יענו רק כך:
בוודאי שכן, נשמח!

המונח המבוקש הינו מילה
בת 2 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

מה הקשר בין ימי ספירת העומר לפרשתנו?

"ונאם הגבר שתם העין"

שמו של בלעם בא לו בזכות כך שיצא כדי לקלל ולהשמיד אומה שלמה - את עם ישראל. דהיינו: בלע-עם. (חולין קה). אמנם, בסופו של דבר לא הצליח במזימתו, ולכן התאונן שנשאר שמו 'בלעם' עם האות ע' פעם אחת ולא עלתה בידו להיקרא בלע עם, וזהו פירוש דבריו: 'נאם הגבר שתם העין' - שחסרה לו האות ע' השניה מכיוון שלא בלע את העם לבסוף. (עוד יוסף חי)

"וידע דעת עליון"

בלעם היה אחד משבעת נביאי אומות העולם. מי היו

היתר?

מצאו נא בפרשה:

1. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
2. את שמותיהן של שמונה פרשות בתורה. (כתיב)
3. שני אחים ואביהם המוזכרים בשם.
4. אות המופיעה פעמיים ברצף. (11 תשובות)
5. מילה בת שלוש אותיות שהגימטריא שלה היא 7.
6. שלוש מילים רצופות בנות שש אותיות. (2)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "הן עם כלביא יקום וכארי יתגבר לא ישכב עד יאכל טרף ודם הללים ישתה"

2. "מי מנה עפר יעקב ומי ספר את רבע ישראל תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: מה היה רחבו של נחל זרד? - 'שלא היה הנחל אלא מלא זרת ולא יכלו לעברו'. (מדרש) **לסדר את הפרשה** - "הן עם לבדד ישכן". **חידון א' ת'** - 'אתונו של בלעם, בלק בלעם, גבעות, דרך, הררי קדם, ויקר, זקנים, חרב, טובו, יודע דעת עליון, כבוד (לא כתוב שהבטיח לו כסף!)', לילה, מלאך, נגד, סביבותינו, עולות, פתור, צפור, קרוב, רוח אלוקים, שתום, תרועת. **חידון א' ת' הפוך** - לביא, לקוב, אגג, בדד, שדה, משלו, הזדרז, רומח, ותט, קיני, מברכיך ברוך ואורריך, משעול, ישרים, אהרן הכהן, אפס, סלע, טרף, ויקץ, עמלק, תאור, נחש, קרית חוצות. **שעשועי דאורייתא** - בעור, איוב, אליפז התימני, בלדד השוחי, צופר הנעמתי, אליהוא בן ברכאל הבוזי. 1. "מוציאם ממצרים". 2. וירא, ויצא, וישלח, וישב, שלח, פינחס, ראה, וילך. 3. אדם ובניו: קין ושת. 4. בבקר, מאגג, לבדד, ההסכן, וישתחוו, יישר, התעללת, ממלי, הנני, מהררי, לתני. 5. "אבד". 6. "מוציאם ממצרים כתועפת", "מוציאם ממצרים כתועפת". **מילה בפרשה חקת** - עליה. "על גבה חרשו" - על גבה = עליה, "ובמדרון גם זרעו" - כל מדרון הוא גם עליה מהצד השני, "לישראל בא מהגר" - כשמהגר בא לארץ הוא עושה עליה לארץ, "שבקומה שניה התגורר" - קומה שניה נקראת עליה. **טמונות בפרשה** - 1. "כאריזים" (כד, ו). 2. "הענן נקפל מכנגדו" (רש"י כה, ד). 3. "וציץ מיד כיתים" (כד, כד ועיין רש"י). 4. "אשורנו ולא קרוב" (כד, ו). 5. "וקרקר כל בני שת" (כד, ו). 6. "מלא ביתו כסף וזהב" (כב, יח). 7. שפ+ע = "וילך שפי" (כג, ג). 8. "חבית" (אונקלוס כב, לד). 9. "עציפת גובה" (רש"י כג, כב). 10. "ויקח רומח" (כא, כח). 11. "ויחבוש את אתונו" (כב, כא). 12. "לשון רטט" (רש"י כב, לב). 13. "לחטוף את המצוות" (רש"י כג, כד). 14. "וחרבו שלופה בידו" (כב, כג). "לו יש חרב בידו" (כב, כט). 15. "שתום העין" (כד, טו), "וכסה את עין" (כג, ה). 16. אביו של בלק: "ציפור" (כג, ג). **טמונות בהפסרה** - 1. "ככפיר בעדרי צאן" (ה, ז). 2. "והרסתי כל מבצריך" (ה, ז). 3. בעל ה'חפץ חיים' חיבר אף את הספר המפורסם: "ואהבת חסד" (ו, ח). 4. "והאבדתי מרכבותיך" (ה, ט). **שאלה לשלחן השבת נשא** - שאלנו: נוסח הברכה שמברכים הכהנים לפני שמברכים את בני ישראל הוא: "אשר קידשנו בקדושתו של אהרן וציינו לברך את עמו ישראל באהבה". ויש לבאר מנין נלמד דבר זה שעל הכהן לברך מתוך אהבה, והרי דבר זה אינו מוזכר בפרשתנו בפסוקים המדברים בענין ברכת הכהנים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. המילה 'באהבה' הולכת על ה'וציינו', שהקב"ה באהבתו אותנו ציווה לברכנו. (הגר"ח ק"צ"ל) ב. נלמד ממה שכתוב: "אמור להם" שתהיה אמירה רכה, מתוך אהבה ובלב שלם. (מהר"ץ חיות בסוטה) וכן כתב במאור ושמש שהביטוי 'אמור' הוא מלשון אהבה כמו "את ד' האמרת היום" (דברים כו, וז), כלומר, הקב"ה מצוה את הכהנים שתהיה אהבה לישראל ואז תהיו ראויים לברכם. ג. "אמור" בלע"ז (לטינית) זה אהבה, ודיברה התורה בלשון לע"ז, ואף בעבד עברי אפרש כן בפסוק: "ואם אמור יאמר העבד אהבתי". (אלף המגן) ד. פשוט שהברכה חלה יותר על ידי אהבה כמו אצל יצחק שביקש מעשיו שיכין לו מטעמים כדי שיברכו. ה. כל מה שנבחרו הכהנים לברך את ישראל, זה משום שאהרן אביהם היה אוהב שלום ורודף שלום ואוהב את הבריות. אזי כשמברכים 'בקדושתו של אהרן' מן הדין שיזכירו את מידתו. (מי הים) ו. 'באהבה': בא = 3 המילים שבפסוק הראשון, ה = 5 המילים שבפסוק השני, בה = 7 המילים שבפסוק השלישי. ז. מהות הברכה היא שמברכים את ישראל ב-אהבה, שתשרור האהבה בינם לבין עצמם ביותר.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביי.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קופמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.

(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
 אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
 כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

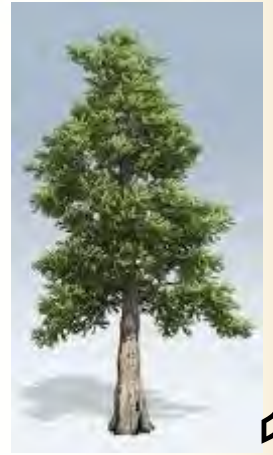
מקרא רמת קושי: רגל קשה

3

2

1

6

5

4

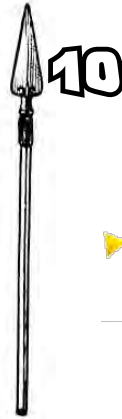
8

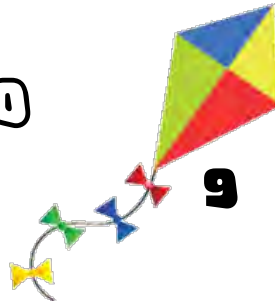
7

11

10

9

12

14

13

15

16

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 נחליאלי - "וממתנה נחליאלי" (יזג)

הפטרת בלק "והיה שארית יעקב" (מיכה ה' ו' - ו' ח')

טמונות בהפטרה

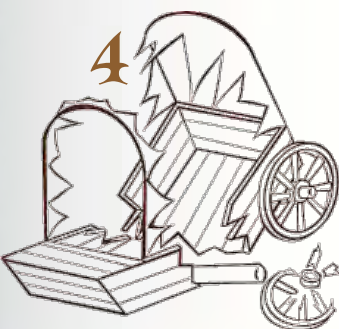
1

2

3

4

© כל הזכויות שמורות לאהוד ביי.

העלון מוקדש לע"נ ר' יהושע בן שלמה

ת.נ.צ.ב.ה

להקדשת העלון לכל מטרה, חייגו: 052-766-5775